

REFERAT kontaktforum psykiatriområdet d. 23-06-2017

Mødedato Fredag d. 23. juni 2017 kl. 13:00

Mødested mødelokale F1, stuen, Regionshuset, Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Tema: Præsentation af projektforslag vedrørende Psykiatrien i DNV-Gødstrup.....	3
Drøftelse af fremtidige møder i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.....	4
Godkendelse af referat fra sidste møde.....	5
Henvendelse fra Tom Jul Pedersen om en række konkrete emner.....	6
Henvendelse fra Knud Kristensen om anvendelse af tvang i Region Midtjylland.....	7
Psykiatriplan 2017.....	8
Orientering om "Psykiatrien i Nordvest".....	11
Orientering om analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit.....	13
Orientering om planlagt analyse af tvangsindlæggelser.....	15
Orientering om Økonomiaftale for regionerne for 2018.....	16
Orientering om Lovforslaget om etablering af særlige pladser i Psykiatrien.....	18
Orientering om satspuljer 2017 - 2020 for psykiatrien.....	20
Gensidig orientering.....	23

Punkt 1: Tema: Præsentation af projektforslag vedrørende Psykiatrien i DNV-Gødstrup

1-00-2-09

Resume

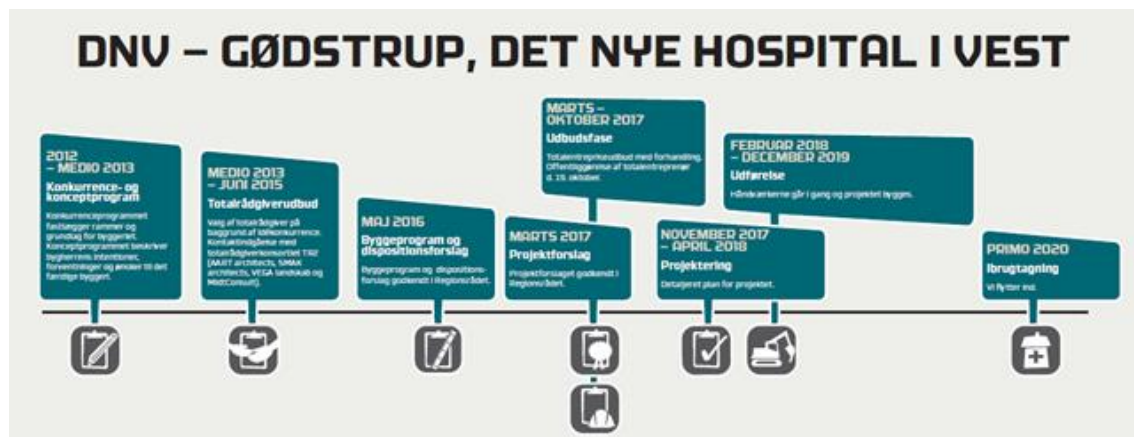
Projektforslaget for DNV-Gødstrup blev godkendt af regionsrådet i marts 2017 og er i øjeblikket i totalentreprisearchiv. Der gives på mødet en præsentation af projektforslaget samt en orientering om projektet indtil nu og processen frem til forventet ibrugtagning 1. kvartal 2020.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Arbejdet med at etablere DNV-Gødstrup Psykiatri har været i gang siden 2012. Med regionsrådets godkendelse af projektforslaget i marts 2017 nåede projektet en vigtig milepæl. Projektforslaget er udbudt i en totalentreprise med forhandling, og prækvalifikationen har resulteret i udpegelsen af tre totalentreprenører. Der pågår i øjeblikket et udbud med forhandling med de valgte totalentreprenører.

På mødet vil projektleder Ninna Dahl Larsen fra Projektsekretariatet DNV-Gødstrup og Jens Grauballe fra Psykiatri og Social Psykiatriplanlægning præsentere projektforslaget samt orientere om projektet frem til nu og til ibrugtagning marts 2020.

Beslutning

Projektleder Ninna Dahl Larsen, Projektsekretariatet DNV-Gødstrup, præsenterede projektforslaget vedrørende Psykiatrien i Gødstrup og orienterede om projektet frem til nu og til ibrugtagning marts 2020.

Bruger- og pårørenderepræsentanterne bemærkede, at det vil være ønskeligt med en café i psykiatridelen af det nye hospital i Gødstrup samt mulighed og plads til arrangementer arrangeret af bruger- og pårørendeforeninger.

Herudover blev der redegjort for hvilke aktiviteter, der er til rådighed for de indlagte patienter i psykiatridelen.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Punkt 2: Drøftelse af fremtidige møder i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet

1-00-2-09

Resume

Drøftelse af de fremtidige møder i det regionale kontaktforum. Herunder form og indhold samt den praktiske afvikling af møderne.

Det indstilles,

at sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet har nu fungeret i over tre år i indeværende valgperiode. På den baggrund ønskes en generel drøftelse af de fremtidige møder i forummet med udgangspunkt i erfaringerne fra de hidtidige møder.

Med udgangspunkt i sidste mødes dagsorden, hvor der ikke var tilstrækkelig tid til alle punkter på dagsordenen ønskes desuden en drøftelse af den konkrete afvikling af møderne med henblik på at undgå sådanne situationer.

Vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet er vedlagt.

Beslutning

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøftede indholdet og afviklingen af forummets møder med henblik på at give input til de kommende møder i forummet.

Forummet tilkendegav en bred opbakning til forummet og forummets sammensætning med repræsentanter fra relevante bruger- og pårørendeorganisationer samt til, at møderne generelt fungerer godt.

Det blev tilkendegivet, at forummet bør prioritere tid til overordnede/generelle drøftelser af relevante problemstillinger, men at forummet samtidigt også kan bruges til at viderebringe relevant information fra regionen til bruger- og pårørendeorganisationerne og omvendt.

I forhold til den praktiske forberedelse og afvikling af møderne blev der aftalt, at man gerne vil fortsætte med at holde møderne på regionens psykiatriske afdelinger som udgangspunkt, men at det skal sikres, at besøgsdelen ikke fylder for meget på møderne. Herudover blev der aftalt nogle justeringer i forhold til processen omkring indhentning af forslag til dagsordenen samt at møderne fremover indledes med en fælles prioritering af punkterne på dagsordenen.

Endelig blev det aftalt, at der foretages en forventningsafstemning i forbindelse, når forummet starter op igen i næste valgperiode.

Bilag

Vedtægter for psykiatrirforum

Punkt 3: Godkendelse af referat fra sidste møde

1-00-2-09

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 16. marts 2017 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

Det indstilles,

at referatet godkendes.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra mødet den 16. marts 2017 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

Beslutning

Referatet blev godkendt med den justering, at Anne Margrethe Gad Jørgensen deltog i hele mødet.

Bilag

Referat fra møde den 16. marts 2017

Punkt 4: Henvendelse fra Tom Jul Pedersen om en række konkrete emner.

1-00-2-09

Resume

Tom Jul Pedersen (LAP Midtjylland) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøfter en række emner i relation til psykiatrien.

Det indstilles,

at henvendelsen fra Tom Jul Pedersen drøftes.

Sagsfremstilling

Tom Jul Pedersen (LAP Midtjylland) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøfter følgende konkrete emner:

- Afvikling af møderne i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.
- Forskellen mellem sindslidende og raske? Hvordan bliver den implementeret på hospitalerne i regionen?
- Brochurer, der fortæller om, hvad patienterne kan forvente og ikke forvente ved indlæggelse.
- FN's handicapkonvention.
- Hvordan undgås dårlig omtale af personalet.
- Håndtering af tv-udsendelser om drab på bosteder.

Henvendelsen fra Tom Jul Pedersen er vedlagt.

Beslutning

Tom Jul Pedersen havde til mødet fremsendt en række spørgsmål med henblik på drøftelse i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet:

- Afvikling af møderne i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.
- Forskellen mellem, sindslidende og raske? Hvordan bliver den implementeret på hospitalerne i regionen?
- Brochurer, der fortæller om, hvad patienterne kan forvente og ikke forvente ved indlæggelse.
- FN's handicapkonvention.
- Hvordan undgås dårlig omtale af personalet?
- Håndtering af tv-udsendelser om drab på bosteder.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøftede de fremsendte spørgsmål fra Tom Jul Pedersen og aftalte, hvordan sådanne spørgsmål kan håndteres fremadrettet.

Tom Jul Pedersen havde tidligere fremsendt disse spørgsmål til mødet i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet den 16. marts 2017, og Tom Jul Pedersen tilkendegav, at de fremsendte spørgsmål efter hans opfattelse ikke fik en tilfredsstillende gennemgang på mødet i marts grundet tidspress, samt at han følte sig dårligt behandlet på dette møde.

Bilag

Henvendelse fra Tom Jul Pedersen

Punkt 5: Henvendelse fra Knud Kristensen om anvendelse af tvang i Region Midtjylland

1-00-2-09

Resume

Knud Kristensen (Sind) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet får en orientering om og drøftelse af anvendelsen af tvang i Region Midtjylland på afdelingsniveau.

Det indstilles,

at henvendelsen fra Knud Kristensen drøftes.

Sagsfremstilling

Knud Kristensen (Sind) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet på baggrund af den nationale monitorering af tvang i 2016 får en orientering om og drøftelse af anvendelsen af tvang i Region Midtjylland på afdelingsniveau.

Der er vedlagt følgende oversigter:

- Bilag 1: Bæltefikseringer. Her er to tabeller. Den første viser antal personer (unikke) berørt af bæltefikseringer. Den anden tabel viser andelen af de indlagte patienter (unikke), som berøres af bælte.
- Bilag 2: Antal personer (unikke) berørt af de forskellige former for tvang.
- Bilag 3: Det totale antal af forskellige former for tvangsforanstaltninger.

Der er desuden vedlagt Redegørelse vedrørende udviklingen i anvendelsen af tvang i Region Midtjylland.

Det skal bemærkes, at den årlige temadrøftelse i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet vedrørende indsatsen om nedbringelse af tvang i Region Midtjylland er planlagt til forummets næste møde den 7. september 2017.

Beslutning

Punktet blev udsat til det næste møde i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet den 7. september 2017, hvor der er den årlige temadrøftelse af indsatsen med at nedbringe anvendelse af tvang i Region Midtjylland.

Bilag

Bilag 1 Bælter pr. afdeling

Bilag 2 Personer berørt af tvang fordelt på afdelinger

Bilag 3 Total antal tvangsforanstaltninger fordelt på afdelinger

Redegørelse vedrørende udviklingen i anvendelsen af tvang i Region Midtjylland

Punkt 6: Psykiatriplan 2017

1-31-72-26-16

Resume

Regionsrådet har den 31. maj 2017 vedtaget den endelige udgave af Psykiatriplan 2017. Der orienteres om planen og det videre arbejde med implementering af Psykiatriplan 2017.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 31. maj 2017 vedtaget den endelige udgave af Psykiatriplan 2017. Psykiatriplanen tager udgangspunkt i visionen "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" og i Region Midtjyllands målbillede.

En af de store udfordringer er, at den sociale ulighed i sundhed er steget i løbet af de seneste 20 år. Mennesker med psykisk sygdom har overordnet set en dårligere sundhedstilstand end befolkningen generelt, og mennesker med svær psykisk sygdom lever i gennemsnit 15-20 år kortere end almenbefolkningen. For at mindske den sociale ulighed er det nødvendigt at fokusere på både forebyggelse og behandling, og det er ikke en opgave, regionspsykiatrien kan løfte alene.

Dertil kommer, at et behandlingsforløb ofte går på tværs af region, kommune og praksissektoren. Alle parter er derfor afhængige af hinanden i forhold til at sikre, at mennesker med psykisk sygdom modtager en sammenhængende indsats af høj kvalitet. Region Midtjylland opfordrer derfor i psykiatriplanen til en styrket fælles indsats, hvor der på tværs af sektorer udvikles nye former for samarbejde samt differentierede tilbud til mennesker med psykisk sygdom.

I forlængelse heraf omfatter psykiatriplanen derfor både den regionale psykiatri, almen praksis, speciallægepraksis samt samarbejdet med kommunerne og andre aktører omkring tilbuddene til mennesker med psykisk sygdom.

Psykiatriplan 2017 udstikker retningen for arbejdet i de kommende år. Fokus i planen er på at skabe strategisk retning frem for detaljerede handleplaner/initiativer. Hermed er der mulighed for løbende at tage højde for, at patienternes ønsker og psykiatriens behandlingsmetoder kan ændre sig.

På baggrund af psykiatriplanen udarbejdes årligt en årsplan, hvor de konkrete indsatser beskrives med henblik på udmøntning. I denne proces inddrages forskellige relevante aktører med henblik på at styrke den fælles indsats.

Psykiatriplanen er ikke afgrænset til en bestemt årrække. Det er tanken, at regionsrådet i forbindelse med den årlige status på psykiatriplanen skal vurdere, hvornår Psykiatriplan 2017 skal revideres. Denne vurdering foretages første gang ved udgangen af 2019.

Psykiatriplan 2017

Psykiatriplanen indeholder indledningsvist en beskrivelse af en række udfordringer, der har betydning for udviklingen og tilrettelæggelsen af indsatsen:

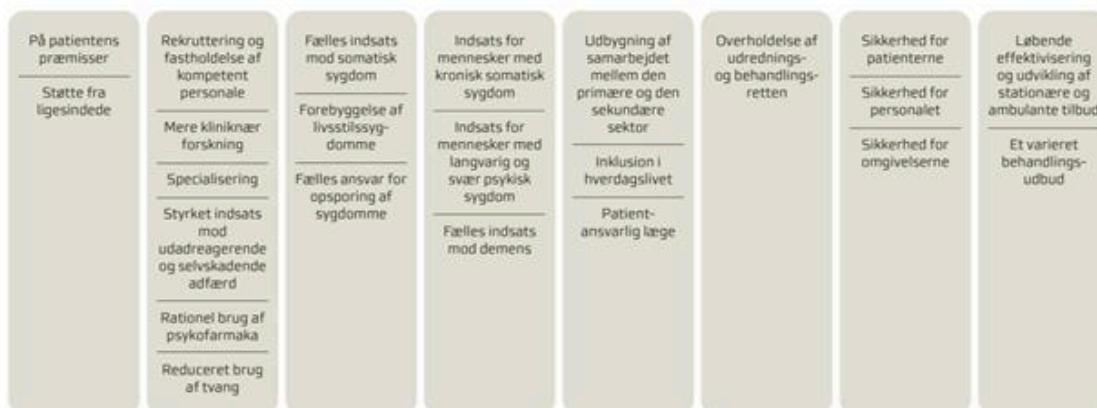
- Ulighed i sundhed
- Ændringer i sygdomsbilledet
- Utilstrækkelig sammenhæng og uklar opgavefordeling
- Behov for forbedrede behandlingsmetoder
- Lægemangel.

De overordnede strategier for udviklingen af psykiatrien beskrives herefter på baggrund af de otte mål for sundhedsvæsenet i Region Midtjyllands målbillede jf. nedenstående figur.

DE OTTE MÅL FOR SUNDHEDSVÆSNET I REGION MIDTJYLLAND

STRATEGIER I PSYKIATRIPLAN 2017

Figur 1: Sammenhæng mellem mål og strategier i Psykiatriplan 2017

Høringsprocessen

Der er indkommet 59 hørings svar til Psykiatriplanen:

- 15 fra kommunerne samt 1 fra KKR og 1 fra henholdsvis Ældrerådet og Udsatterådet i Holstebro Kommune
- 3 fra de øvrige regioner
- 1 fra Aarhus Universitet og 1 fra Via University College
- 10 fra foreninger og fagforeninger
- 8 fra regionale råd og udvalg i Region Midtjylland
- 12 fra hospitaler og afdelinger
- 5 fra MED-organisationen
- 1 fra Sundhedsstyrelsen.

Der er generelt opbakning til visionen "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" og til inddragelsen af de otte mål for sundhedsvæsenet. Der er ligeledes generel opbakning til de fem hovedudfordringer, som findes relevante og velvalgte. I nogle hørings svar peges der imidlertid også på, at der i lyset af de aktuelle udfordringer i psykiatrien i Region Midtjylland er for stor afstand mellem vision og virkelighed.

Administrationen har identificeret følgende hovedtemaer i hørings svarene:

- Balancen mellem specialisering og det nære.
- Psykofarmaka og tvang.
- Samarbejde og sammenhængende patientforløb.
- Målgrupper.
- Rekruttering og fastholdelse af personale.
- Pårørendeinddragelse.

Høringsudgaven af Psykiatriplan 2017, som tidligere er drøftet i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet, er revideret under hensynstagen til de indkomne hørings svar. En udgave af psykiatriplanen med markering af ændringerne samt den endelige udgave af Psykiatriplan 2017 er vedlagt som bilag.

Derudover er der vedlagt en uddybning af temaerne i de indkomne hørings svar samt en kort beskrivelse af, hvordan bemærkningerne er indarbejdet i forslaget til den endelige Psykiatriplan 2017, en oversigt over afsendere, hørings svarene i fuld længde samt en oversigt over bemærkninger fordelt efter overskrifterne i Psykiatriplan 2017. Efter høringsfristen er der endvidere indkommet hørings svar fra Viborg Kommune samt Viborg Kommunes Handicapråd. Disse hørings svar indgår ikke i det øvrige materiale, men er vedlagt som selvstændige bilag.

På mødet vil kontorchef Dorthe Klith, Sundhedsplanlægning, orientere om den endelige Psykiatriplan 2017.

Beslutning

Regionsrådet har den 31. maj 2017 vedtaget den endelige udgave af Psykiatriplan 2017. Kontorchef Dorthe Klith, Sundhedsplanlægning, orienterede om den endelige plan og det videre arbejde med implementering af Psykiatriplan 2017.

På baggrund af psykiatriplanen skal der årligt udarbejdes en årsplan, hvor de konkrete indsatser beskrives med henblik på udmøntning.

Fra bruger- og pårørenderepræsentanterne blev der spurgt til, hvordan årsplanen konkret udarbejdes, og hvem der inddrages i udarbejdelse af årsplanen. Dorthe Klith oplyste, at der pt. arbejdes med at afklare processen vedrørende udarbejdelse af årsplanen, herunder hvem der inddrages.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Psykiatriplan 2017

Psykiatriplan 2017 med markerede ændringer

Opsummering af hovedtemaer

Oversigt over høringssvar til Psykiatriplan 2017

Alle høringssvar til Psykiatriplan 2017

Afsnitsopdelt oversigt over høringsparternes bemærkninger

Høringssvar fra Viborg Kommune

Høringssvar fra Viborg Kommunes handicapråd

Punkt 7: Orientering om "Psykiatrien i Nordvest"

1-31-72-139-16

Resume

Region Midtjylland og de tre nordvestjyske kommuner Lemvig, Holstebro og Struer ønsker at etablere "Psykiatrien i Nordvest", som er en ny fælles indsats for mennesker med psykisk sygdom. Visionen er "En tidlig indsats af høj kvalitet i nærområdet". Psykiatrien i Nordvest består af et samspil mellem de eksisterende indsatser, nye fælles indsatser samt fem regionale og tre fælleskommunale ambulante pladser, der etableres i Center for Sundhed i Holstebro. Regionsrådet skal på sit møde den 21. juni 2017 tage stilling til en principgodkendelse af oplægget til Psykiatrien i Nordvest.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og de tre nordvestjyske kommuner Lemvig, Holstebro og Struer ønsker i samarbejde med almen praksis at etablere "Psykiatrien i Nordvest" som en ny platform for indsatsen for mennesker med psykisk sårbarhed/psykisk sygdom.

I løbet af de kommende år etablerer Holstebro Kommune Center for Sundhed og Regionspsykiatrien Vest samles i Gødstrup. Dermed ændres de fysiske rammer for og indholdet af de psykiatriske tilbud. Denne proces fremskyndes nu, da det på grund af rekrutteringsproblemer har været nødvendigt at iværksætte en nødplan, som blandt andet medfører, at de almindelige senge i regionspsykiatrien i Holstebro nedlægges, og at der i stedet etableres seks akutpladser.

Visionen for Psykiatrien i Nordvest kobler sig op på Sundhedsaftalens vision om "Mere sundhed i det nære – på borgerens præmisser" og formuleres som "En tidlig indsats af høj kvalitet i nærområdet".

Der er tale om et fællesskab, hvor alle ressourcer mobiliseres for at give borgerne det bedst mulige tilbud. Psykiatrien i Nordvest er en paraply for de tilbud og indsatser, som findes lokalt i de tre kommuner og i Regionspsykiatrien Vest, og som derfor fremadrettet vil foregå under det fælles navn Psykiatrien i Nordvest og med den kommunale eller regionale tilknytning som undertekst.

Psykiatrien i Nordvest omfatter ikke kun de aktører, der beskæftiger sig med psykiatri. Afhængig af borgerens livssituation kan det også omfatte aktører fra beskæftigelsesområdet, uddannelsesområdet, ældreområdet, børneområdet osv. Samtidig etableres sammentænkte tilbud på tværs af de tre kommuner og regionen med placering i Center for Sundhed i Holstebro.

Der er opstillet følgende overordnede mål for Psykiatrien i Nordvest:

- At borgeren oplever et tilbud af høj faglig kvalitet, som tager afsæt i borgerens behov og hverdag, og at borgeren understøttes bedst muligt i at være en aktiv aktør i sin egen helbredelsesproces.
- At borgeren oplever en nem, tilgængelig og hurtig adgang til hjælp, og at hjælpen hænger sammen på tværs af tilbud og sektorer.
- At flest mulige borgere hjælpes til at komme sig og have et aktivt og deltagende liv.
- At forebygge indlæggelser og genindlæggelser.
- At få mest mulig sundhed ud af de samlede ressourcer.
- At udvikle en styrket indsats for ungegruppen (18-25 år).

I de første 2-3 år prioriteres følgende fælles indsatsområder:

- Udvikling af et fælles koncept for tæt sparring og dialog.
- Tidlig og hurtig fælles indsats.
- Etablering af fem regionale og tre tværkommunale ambulante pladser i Center for Sundhed i Holstebro.
- Anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger.

Oplægget til Psykiatrien i Nordvest, der er vedlagt som bilag, er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de tre kommuner, almen praksis og Region Midtjylland. Som inspiration har arbejdsgruppen afholdt en workshop med deltagelse af patienter, pårørende, almen praksis og medarbejdere fra Regionspsykiatrien Vest og kommunerne, hvor deltagerne kom med bidrag til det fremtidsrettede psykiatritilbud.

Den videre proces

Oplægget til Psykiatrien i Nordvest principbehandles i byrådene og/eller fagudvalgene i Struer, Lemvig og Holstebro kommune samt i regionsrådet i løbet af juni 2017.

Detailplanlægning påbegyndes, når oplægget er principgodkendt, dvs. i praksis i august 2017.

Den endelige samarbejdsaftale forelægges til politisk behandling i region og kommuner i efteråret 2017. Derefter påbegyndes rekrutteringen af den fælles ledelse, der skal stå for opbygningen af organisationen, med henblik på, at Psykiatrien i Nordvest kan etableres pr. 1. januar 2018.

De ambulante pladser forventes etableret i sommeren 2018.

Beslutning

Regionsrådet har på sit møde den 21. juni 2017 principgodkendt et oplæg til "Psykiatrien i Nordvest".

"Psykiatrien i Nordvest" er et samarbejde mellem Region Midtjylland og de tre nordvestjyske kommuner Lemvig, Holstebro og Struer om en ny fælles indsats for mennesker med psykisk sygdom. Visionen er "En tidlig indsats af høj kvalitet i nærområdet".

Psykiatrien i Nordvest består af et samspil mellem de eksisterende indsatser, nye fælles indsatser samt fem regionale og tre fælleskommunale ambulante pladser, der etableres i Center for Sundhed i Holstebro.

Det blev fremhævet på mødet, at Psykiatrien i Nordvest ikke kun skal fokusere på selve huset, men i højere grad på en gentænkning af samarbejdet mellem regionen og kommunerne og en prioritering af en hurtig tidlig indsats for de berørte borgere.

Bruger- og pårørenderepræsentanterne tilkendegav, at de gerne ser, at der indtænkes plads til bruger- og pårørenderådgivning i huset.

Konkret blev det endvidere bemærket i forhold til de nævnte indsatsområder i oplægget, at udviklingen af mestringskompetencer også bør omfatte forældre til børn og unge med psykisk sygdom.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Oplæg til Psykiatrien i Nordvest

Punkt 8: Orientering om analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit

1-31-72-139-16

Resume

Der er udarbejdet en analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit på Aarhus Universitetshospital Risskov og sammenlignelige sengeafsnit i henholdsvis Region Midtjylland og de øvrige regioner.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Siden sensommeren 2016 har der været løbende drøftelser af arbejdsmiljøet på de almenpsykiatriske afdelinger på Aarhus Universitetshospital Risskov, dvs. på Afdeling P, der er afdelingen for psykoser og på Afdeling Q, der er afdelingen for depression og angst.

På den baggrund er der blandt andet nedsat en styregruppe bestående af repræsentanter fra psykiatri- og socialledelsen i Region Midtjylland, afdelingsledelserne på Afdeling P og Afdeling Q samt arbejdsmiljørepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter/tillidsrepræsentanter fra Aarhus Universitetshospital Risskov.

Styregruppen fik ultimo 2016 udarbejdet en normeringsanalyse, der tog udgangspunkt i de gennemsnitlige udgifter til plejepersonale inklusive vikarer pr. seng. Analysen omfattede afsnit med 14-18 senge og viste blandt andet, at der på afdeling Q var relativt høje udgifter til vikarer sammenlignet med de øvrige afdelinger og afsnit. Styregruppen havde et ønske om at uddybe normeringsanalysen med et fokus på "hoveder". En tilsvarende analyse er sideløbende blevet efterspurgt af flere regionsrådsmedlemmer. På den baggrund har administrationen i løbet af april og maj 2017 udarbejdet en analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit på Aarhus Universitetshospital Risskov og sammenlignelige sengeafsnit i henholdsvis Region Midtjylland og de øvrige regioner.

Primo 2017 iværksatte styregruppen en prøvehandling, som betyder, at der pr. 1. januar 2017 blev ansat to ekstra medarbejdere i nattevagt på afdeling P og pr. 1. februar 2017 blev ansat 12 ekstra medarbejdere i aften-/nattevagt på afdeling Q. De ekstra medarbejdere finansieres via vikarmidlerne. Det er besluttet at permanentgøre prøvehandlingen pr. 1. juli 2017.

Analysens hovedkonklusioner er:

- Der er i organiseringen forskel på, om afdelingerne samler de mest syge patienter på ét afsnit med en højere normering, eller om de mest syge spredes på flere afsnit. På Aarhus Universitetshospital Risskov og i Regionspsykiatrien Randers spredes de tungeste patienter, hvilket øger tyngden på afsnittene.
- Afdeling P har det laveste antal fuldtidsstillinger pr. seng, mens Afdeling Q ligger på gennemsnittet i forhold til alle almenpsykiatriske afdelinger i Region Midtjylland.
- Fremmødeprofilerne (bemandingen i de enkelte vagter) for afsnittene i Region Midtjylland viser, at de igangsatte prøvehandling bringer afdeling P og Q på niveau med eller lidt over de øvrige sammenlignelige afsnit i aften- og nattevagt. Prøvehandlingerne er nu permanentgjort.
- Den største forskel på de budgetterede fremmødeprofiler internt i Region Midtjylland og i forhold til de øvrige regioner ses i dagtiden, hvor afsnittene på Aarhus Universitetshospital Risskov generelt ligger lavt i normering. Fremmødeprofilerne omfatter kun plejepersonale og ikke psykiatere og psykologer.
- Sammenlignet med de øvrige matrikler i Region Midtjylland placerer afdelingerne i Risskov sig i midten i forhold til belægningsprocent, mens antallet af færdigbehandlede patienter er højere i Risskov end på de øvrige afdelinger.

Beslutning

Administrationen orienterede om resultaterne af en analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit på Aarhus Universitetshospital Risskov og sammenlignelige sengeafsnit i henholdsvis Region Midtjylland og de øvrige regioner.

Baggrunden for analysen er de løbende drøftelser af arbejdsmiljøet på de almenpsykiatriske afdelinger på Aarhus Universitetshospital Risskov (Afdeling P og Afdeling Q).

Kontaktforum drøftede analysen og udtrykte i den forbindelse bekymring i forhold til problemstillingen med manglende hjemtagning af færdigbehandlede patienter.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning, idet forummet udtrykker bekymring for de færdigbehandlede patienter, der afventer udskrivning.

Bilag

Analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit

Punkt 9: Orientering om planlagt analyse af tvangsindlæggelser

1-00-24-16

Resume

Direktionen i Region Midtjylland har på et møde med politidirektørerne for de tre politikredse i Region Midtjylland den 23. maj 2017 aftalt, at der skal gennemføres en analyse af udviklingen af tvangsindlæggelser og mulige indsatser til at forebygge tvangsindlæggelser. Initiativet skal blandt andet ses i sammenhæng med en vedvarende stigning i antallet af tvangsindlæggelser.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Direktionen i Region Midtjylland og politidirektørerne for de tre politikredse i Region Midtjylland afholdt den 23. maj 2017 det årlige dialogmøde.

På mødet var der en drøftelse af den vedvarende stigning i antallet af tvangsindlæggelser i Region Midtjylland. Data fra Sundhedsdatastyrelsen viser således en stigning fra 494 tvangsindlæggelser i 2004 til 1.016 i 2016 i Region Midtjylland. Antal borgere i Region Midtjylland (unikke cpr-numre), som tvangsindlægges, er steget fra 416 i 2004 til 673 i 2016. Den samme udvikling ses i de øvrige regioner.

På den baggrund er det aftalt, at der i fællesskab skal gennemføres en analyse af tvangsindlæggelser i Region Midtjylland for at belyse årsagerne til stigningen samt pege på initiativer til at forebygge tvangsindlæggelser.

Der nedsættes til det formål en arbejdsgruppe med repræsentanter for politikredsene, kommunerne, vagtlægerne og med Region Midtjylland som tovholder.

Beslutning

Region Midtjylland har aftalt med de lokale politikredse, at der i fællesskab skal gennemføres en analyse af tvangsindlæggelser i Region Midtjylland for at belyse årsagerne til stigningen samt pege på initiativer til at forebygge tvangsindlæggelser.

Der nedsættes til det formål en arbejdsgruppe med repræsentanter for politikredsene, kommunerne, vagtlægerne og med Region Midtjylland som tovholder.

Baggrunden er den vedvarende stigning i antallet af tvangsindlæggelser i Region Midtjylland over perioden 2004 til 2016, hvor antallet af borgere i Region Midtjylland (unikke cpr-numre), som tvangsindlægges, er steget fra 416 i 2004 til 673 i 2016. Den samme udvikling ses i de øvrige regioner.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Punkt 10: Orientering om Økonomiaftale for regionerne for 2018

1-00-2-09

Resume

Regeringen og Danske Regioner indgik den 6. juni 2017 Aftale om regionernes økonomi for 2018. Knud Kristensen, SIND, har anmodet om en orientering om aftalens betydning for psykiatrien.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regeringen og Danske Regioner indgik den 6. juni 2017 Aftale om regionernes økonomi for 2018.

Knud Kristensen, SIND, har anmodet om en orientering om aftalens betydning for psykiatrien.

I Økonomiaftalens punkt 8 om Psykiatri fremgår følgende:

"Regionerne behandler flere patienter i psykiatrien, har nedbragt ventetiderne og udviklet udrednings- og behandlingspakker, der har til formål at sikre en ensartet høj kvalitet. Med aftalen om satspuljen for 2015-2018 blev der afsat 2,2 mia. kr. til en ambitiøs udbygning af psykiatrien, heraf 700 mio. kr. til anlægsudgifter og et permanent løft af kapaciteten på 300 mio. kr. Der er enighed om, at midlerne skal understøtte den fortsatte udvikling i psykiatrien til gavn for patienterne.

Med aftalen om satspuljen for 2017-2020 er der endvidere afsat 400 mio. kr. til en målrettet indsats for at forebygge vold og overgreb på landets botilbud, herunder gennem etableringen af 150 nye særlige pladser i psykiatrien.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de nye pladser skal udvikles inden for den fastsatte økonomiske driftsramme på 1,9 mio. kr. pr. plads, og at der henset til behovet for, at pladserne er klar primo 2018, tages udgangspunkt i eksisterende fysiske rammer. Der afsættes i alt 100 mio. kr. i 2017 til fysiske rammer. Der foretages en løbende monitorering blandt andet af antal pladser, herunder evt. tomme pladser samt tomgang, varighed af forløb, henvisningsmønstre og personalesammensætning samt om visitationskriterierne matcher den beskrevne målgruppe. Monitoreringen foretages første gang medio 2018. På baggrund heraf følger parterne op.

Styring i psykiatrien

For yderligere at styrke de positive resultater har regeringen, Danske Regioner og KL igangsat et arbejde for at udvikle styringen af psykiatrien. Arbejdet indgår også i regeringens udspil til sammenhængsreform. De nationale mål for sundhedsvæsenet og de styringsmæssige initiativer i regionerne, der allerede er taget, er en del af udgangspunktet for arbejdet, der afsluttes ultimo 2017. Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om at arbejde for ambitiøse anbefalinger med fokus på en bedre sammenhæng i patientforløb på tværs af sektorer, bedre dataunderstøttelse og -udveksling på tværs af sektorer, øget synlighed om resultater og bedre styring af økonomi, aktivitet og kvalitet i såvel psykiatrien som socialpsykiatrien.

Nedbringelse af tvang i psykiatrien

Med aftalen om finansloven for 2014 blev der afsat 50 mio. kr. årligt med henblik på, at andelen af personer, som tvangsfikseres, skal være halveret i 2020 samt at den samlede anvendelse af tvang i psykiatrien skal reduceres.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at regionerne fortsat skal arbejde målrettet for at opfylde målsætningen lokalt. Efter en positiv udvikling i 2014 og 2015 viser de seneste monitoreringstal for tvang i psykiatrien en negativ udvikling på visse områder. Parterne er enige om, at indsatsen skal styrkes for at opfylde målsætningen. Udviklingen følges fortsat i regi af Sundhedsstyrelsens task force for psykiatri."

Økonomiaftalen er vedlagt.

Beslutning

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen gav en foreløbig orientering om økonomiaftalen for 2018 for regionerne.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Aftale om regionernes økonomi for 2018

Punkt 11: Orientering om Lovforslaget om etablering af særlige pladser i Psykiatrien

1-00-2-09

Resume

Der orienteres om Lovforslaget om etablering af 150 særlige pladser i Psykiatrien, herunder om forberedelserne i Region Midtjylland.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Satspuljepartierne har i satspuljeaftalen for 2017-2020 indgået en delaftale om en indsats målrettet forebyggelse af vold på botilbud og afsat en økonomisk ramme til udmøntning af denne. Det væsentligste element i aftalen er, at der skal oprettes et nyt helhedstilbud med i alt 150 særlige pladser på landsplan til en mindre gruppe udsatte patienter med svære psykiske lidelser og sociale problemer samt evt. misbrug, som vurderes at være til nærliggende og væsentlig fare for andre.

I Region Midtjylland forventes det, at der skal etableres 34 særlige pladser i Psykiatrien. Indsatsen udmøntes gennem et lovforslag, som blev vedtaget i Folketinget den 2. juni 2017. Lovforslaget gennemføres som en ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien. Lovforslaget træder i kraft den 1. juli 2017.

Lovforslaget

Lovforslaget rummer følgende elementer:

- Regionerne skal etablere særlige pladser på psykiatrisk afdeling til udsatte patienter med svære psykiske lidelser og sociale problemer samt evt. misbrugsproblemer, som vurderes at være til nærliggende og væsentlig fare for andre.
- Formålet med de særlige pladser er at tilbyde psykiatrisk behandling, en socialfaglig og rehabiliterende indsats, frivillig misbrugsbehandling samt dagsaktiviteter under samme tag.
- Det forudsættes, at der etableres 150 døgnpladser på landsplan. Region Midtjyllands relative andel er 34 døgnpladser.
- De særlige pladser forudsættes etableret i eksisterende kapacitet i sygehusregi.
- Handlekommunen har ansvaret for visitation efter vejledende indstilling fra et visitationsforum, som er tværfagligt og tværsektorielt sammensat og forankret i regionen. Der er ikke mulighed for at nedlægge veto fra f.eks. speciallæge imod en indlæggelse. Regionsrådet skal sekretariatsbetjene visitationsforum.
- Der er i lovforslaget angivet en række specifikke kriterier for visitation. En patient kan kun indskrives med dennes udtrykkelige samtykke.
- Visitationsforummet skal foretage en vurdering af, om patienten fortsat opfylder visitationskriterierne ved behov og minimum efter seks måneder.
- Der kan anvendes tvang efter psykiatriloven, når indikationerne herfor er til stede.

- Der forudsættes ansættelse af både socialfagligt og sundhedsfagligt personale til varetagelse af patienterne på de særlige pladser – herunder personale med kompetencer indenfor misbrugsbehandling.
- Der forventes etableret et højt forebyggelses- og sikkerhedsniveau. Dette skyldes målgruppen, og den konflikt og voldsrisiko, som er forbundet med denne.

Forudsætninger og økonomiske rammer for etablering af de særlige pladser

De særlige pladser skal etableres i 2018.

Pladserne skal etableres på en psykiatrisk afdeling, dvs. i forhold til den fysiske placering, er det underlagt kravet om, at bygningen, der anvendes/bygges, skal være på grund udlagt til sygehusbebyggelse. Dette sætter nogle begrænsninger i forhold til, hvilke placeringsmuligheder der kan komme i spil.

Kommuner og regioner betaler henholdsvis 80 og 20 % af taksten. Udgifter udover pladsprisen dækkes af regionen. Ledige pladser afregnes af beliggenhedsregionen samt kommunerne i regionen efter objektiv fordelingsnøgle.

Ifølge den netop indgåede økonomiaftale for 2018 er der afsat følgende midler:

- Staten yder 100 mio. kr. i 2017 i anlægsmidler på landsplan. Region Midtjyllands relative andel er ca. 22 mio. kr. Anvendelsen af midlerne kan gå ind i 2018.
- De 100 mio. kr. fordeles over bloktilskuddet, og anlægsrammen løftes tilsvarende.
- De nye pladser skal udvikles indenfor en driftsramme på 1,9 mio. kr. pr. plads, svarende til 64,6 mio. kr. årligt.

Medfinansiering er ikke et krav, men alle anlægsudgifter udover regionens andel af de 100 mio. kr. skal afholdes af regionen selv.

Region Midtjylland har indledt et forberedende planlægningsarbejde på administrativt niveau med henblik på at afdække muligheder for etablering af særlige pladser i Psykiatrien.

Beslutning

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen gav en kort status i forhold til udmøntningen af Folketingets beslutning om etablering af et nyt helhedstilbud med i alt 150 særlige pladser på landsplan til en mindre gruppe udsatte patienter med svære psykiske lidelser og sociale problemer samt evt. misbrug, som vurderes at være til nærliggende og væsentlig fare for andre.

I Region Midtjylland forventes det, at der skal etableres ca. 32 særlige pladser i psykiatrien som følge af den nye lov. Administrationen arbejder pt. på forslag til placering af de nye pladser, der skal placeres på en sygehusmatrikel.

Kontaktforum drøftede sagen, herunder reglerne for anvisning til pladserne og håndtering af pladserne, hvis der er flere end 32 indstillet til pladserne.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Punkt 12: Orientering om satspuljer 2017 - 2020 for psykiatrien

1-00-2-09

Resume

Der orienteres om udmøntning af en række satspuljer målrettet det psykiatriske område fra satspuljeaftalen 2017-2020.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen har i foråret udmeldt kriterierne for udmøntning af en række puljer målrettet det psykiatriske område, som indgår i satspuljeaftalen 2017-2020.

Psykiatrien har ansøgt om finansiering til satspuljeprojekter inden for følgende puljer:

- Udbygning af de regionale centre til selvmordsforebyggelse
- Styrket sundhedsfaglig rådgivning og lettere adgang til psykiatrisk udredning
- Fælles undervisning
- Ambulant kontakt efter udskrivning til forebyggelse af selvmord.

Udbygning af de regionale centre til selvmordsforebyggelse

Puljen til udbygning af de regionale centre for selvmordsforebyggelse indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor der afsættes 7,8 mio. kr. til de regionale centre til selvmordsforebyggelse.

Det overordnede mål med puljen er at styrke indsatsen i de regionale centre for selvmordsforebyggelse for at forebygge selvmord og selvmordsforsøg, herunder blandt børn og unge mennesker. Det skal ske ved at udbygge centrene, så de kan udbrede indsatsen over for selvmordstruede og dermed understøtte centrenes målsætning om et hurtigt opfølgende behandlingstilbud til mennesker, der er selvmordstruede.

Psykiatrien i Region Midtjylland har ansøgt og fået tilsagn om 1.730.000 kr., til udbygning af de to regionale centre for selvmordsforebyggelse, som er placeret i henholdsvis afd. Q og Regionspsykiatrien Vest.

Styrket sundhedsfaglig rådgivning og lettere adgang til psykiatrisk udredning

Der er med aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2017-2020 afsat 59 mio. kr. over fire år til at styrke den sundhedsfaglige rådgivning til medarbejdere på botilbud med borgere med psykiske lidelser samt lette adgangen til psykiatrisk udredning.

Formålet med puljen er at understøtte lettere adgang til psykiatrisk udredning og sundhedsfaglig rådgivning i forhold til afklaring af, om borgere på botilbud bør indlægges, eller om der skal iværksættes tiltag, der forebygger, at borgerens situation forværres. Puljemidlerne skal styrke den regionale psykiatriske behandling ved at regionerne via udgående funktioner:

- yder kontinuerlig faglig rådgivning og sparring til medarbejdere,
- foretager subakut vurdering af borgeren, og
- har mulighed for akut at henvise til vurdering og indlæggelse på psykiatrisk sygehus.

Psykiatrien i Region Midtjylland har ansøgt og fået tilsagn om 12.460.500 kr. til gennemførelse af projekt "Styrket sundhedsfaglig rådgivning og sammenhængende behandling til patienter på botilbud". Projektet er forankret i nedenstående afdelinger/regionspsykiatrier, hvor den konkrete indsats er aftalt med de relevante kommuner:

Regionspsykiatrien Vest

- Udrulning af regionspsykiatriens koncept til voldsforebyggelse og konflikthåndtering til botilbuddene i de seks vestlige kommuner.
- Adgang til case-baseret sparring/rådgivning på bostederne.

Regionspsykiatrien Midt

- Sundhedsfaglig rådgivning til botilbud med beboere med autisme i de tre midt-kommuner.

Aarhus Universitetshospital Risskov/Afd. R

- Sundhedsfaglig rådgivning til beboere med udadreagerende adfærd og evt. samtidigt misbrug i Aarhus, Favrskov og Samsø kommuner.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center

- Sundhedsfaglig rådgivning til botilbud for unge med selvskade.

Regionspsykiatrien Horsens

- Sundhedsfaglig rådgivning evt. til Enghaven.

Midlerne til den sundhedsfaglige rådgivning vil blive fordelt med udgangspunkt i optageområdets størrelse.

Fælles undervisning

Der er med aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2017-2020 afsat 8 mio. kr. over to år til fælles undervisning i eksisterende redskaber, metoder mv. for medarbejdere i den regionale psykiatri og kommunale psykosociale- og misbrugsbehandlingstilbud med henblik på at styrke samarbejdet om borgeren og arbejdet med de koordinerende indsatsplaner.

Formålet med puljen er at etablere fælles undervisning i eksisterende redskaber, metoder mv. for medarbejdere på tværs af sektorer.

Psykiatrien i Region Midtjylland har, i samarbejde med kommuner, ansøgt og fået tilsagn om 1.730.000 kr. fra Satspuljen 2017-2018 til "Bedre forløb og sammenhæng for borgere med psykiske lidelser og samtidigt misbrug i Region Midtjylland".

I løbet af projektperioden vil der blive gennemført undervisningsforløb inden for følgende emner:

- Forståelse og behandling af rusmiddelafhængighed.
- Udredning af misbrug.
- Afrusning og abstinensbehandling.
- Relevant lovgivning.
- Metoder i forhold til voldsforebyggelse og konflikthåndtering.
- Samarbejde med patienten omkring udarbejdelse af koordinerende indsatsplaner.

En del af undervisningsmodulerne er fælles, men selve undervisningen afvikles lokalt med deltagelse af medarbejdere fra den regionale psykiatri, regionale botilbud, kommunale indsatser (socialpsykiatriske, misbrug mv.) - dvs. de medarbejdere, der efterfølgende skal samarbejde.

Ambulant kontakt efter udskrivning til forebyggelse af selvmord

Puljen indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor der afsættes i alt 20,8 mio. kr. i en pulje til et pilotprojekt til forebyggelse af selvmord og 1,0 mio. kr. til en evaluering af projektet. Det forventes, at der gives midler til ét projekt.

Formålet med puljen er at afprøve, om indførelsen af ambulant kontakt med relevant fagligt personale inden for den første uge efter udskrivning fra psykiatrien kan være med til at forebygge selvmord og selvmordsforsøg for særligt sårbare patienter, herunder unge mennesker med psykiske lidelser. Der er kun én region, som kan modtage støtte fra puljen.

Psykiatrien i Region Midtjylland ansøgte om i alt 20.800.000 kr., men ansøgningen er ikke blevet imødekommet.

Projektbeskrivelsen for de tre projekter, som Psykiatrien har modtaget finansiering til at gennemføre, er vedlagt som bilag.

Beslutning

Psykiatrien i Region Midtjylland har ansøgt og fået tilsagn om 1.730.000 kr. til "udbygning af de to regionale centre for selvmordsforebyggelse", som er placeret i henholdsvis afd. Q og Regionspsykiatrien Vest.

Psykiatrien i Region Midtjylland har ansøgt og fået tilsagn om 12.460.500 kr. til gennemførelse af projekt "Styrket sundhedsfaglig rådgivning og sammenhængende behandling til patienter på botilbud".

Psykiatrien i Region Midtjylland har i samarbejde med kommuner ansøgt og fået tilsagn om 1.730.000 kr. til "Bedre forløb og sammenhæng for borgere med psykiske lidelser og samtidigt misbrug i Region Midtjylland".

Psykiatrien i Region Midtjylland har desuden ansøgt om i alt 20.800.000 kr. i puljen om "ambulant kontakt efter udskrivning til forebyggelse af selvmord", men ansøgningen er ikke blevet imødekommet.

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen oplyste på mødet, at der ikke har været ansøgt til puljen om "medicinfrit afsnit".

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Udbygning af de regionale centre for selvmordsforebyggelse

Styrket sundhedsfaglig rådgivning

Fælles undervisning

Punkt 13: Gensidig orientering

1-00-2-09

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Anne Margrethe Gad Jørgensen orienterede om, at SINDs pårønderrådgivning har udarbejdet en ny pjece til børn og unge, som er pårørende til psykisk syge, samt at der kommer noget undervisningsmateriale til anvendelse i skolerne senere på året om dette.

Tom Jul Pedersen orienterede om, at han er blevet uddannet som peer-facilitator.